

Ερωτήσεις – Ασκήσεις

1. Να καταγράψετε τις αλήθειες, που εσείς θεωρείτε απαραίτητες για να θεμελιώσει κάποιος σωστά τη ζωή του. Να τεκμηριώσετε με επιχειρήματα τις επιλογές σας.

2. Να συγκεντρώσετε κείμενα ή δημοσιεύματα, τα οποία αναφέρονται σε παραδείγματα αρνητικών επιλογών του ανθρώπου και στις συνέπειες που είχαν οι επιλογές αυτές για την καθημερινή ζωή.

3. Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) τις προτάσεις που ακολουθούν:
 - α. Ο Χριστός με την παραβολή αυτή ήθελε να μας δείξει πώς πρέπει να χτίζουμε τα σπίτια μας.
 - β. Ο άνθρωπος θα πρέπει πρώτα να επιλέγει και μετά να σκέφτεται τις συνέπειες των επιλογών του.
 - γ. Στη διδασκαλία του Χριστού μπορούμε να βρούμε τα θεμέλια που χρειαζόμαστε στη ζωή μας.

Εικ. 21^η: Η παραβολή γι' αυτούς που χτίζουν τα σπίτια τους πάνω στην πέτρα και την άμμο.
Σχέδιο Γ. Νικολακόπουλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΟΙΟΣ ΑΓΡΥΠΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Εικ. 22^η: Γρηγόριος Νύσσης και Γρηγόριος ο Θεολόγος. Μικρογραφία από χειρόγραφο του 11ου αι. μ.Χ., Μονή Διονυσίου, Άγιον Όρος.

16. Η Εκκλησία ως κιβωτός φυλάει την αλήθεια

- Με την κιβωτό του Νώε σώζεται το ανθρώπινο γένος και το ζωικό βασίλειο από τον κατακλιισμό
- Η κιβωτός της Διαθήκης περιείχε τις πλάκες με τις 10 εντολές που έδειχναν το θέλημα του Θεού και έσωζαν τον ισραηλιτικό λαό από την ανομία
- Η Αλήθεια είναι ο ίδιος ο Χριστός
- Η Εκκλησία είναι η κιβωτός, μέσα στην οποία φυλάσσεται η αλήθεια που σώζει όλους τους ανθρώπους

Η κιβωτός του Νώε

Όταν οι άνθρωποι με τις επιλογές τους είχαν οδηγήσει τον κόσμο σε φοβερά αδιέξοδα,* επειδή είχαν απομακρυνθεί από το θέλημα του Θεού, ήρθε ο κατακλισμός. Τότε ο Θεός, ο οποίος ενδιαφέρεται πάντα για το καλό του ανθρώπου, συμβούλευσε το Νώε να κατασκευάσει μια κιβωτό, που θα έσωζε τους δίκαιους ανθρώπους και το ζωικό βασίλειο από τον κατακλιισμό.

Η κιβωτός της Διαθήκης

Οι άνθρωποι, όμως, που είχαν σωθεί με θεία παρέμβαση, ξέφυγαν γρήγορα από το δρόμο του Θεού και έτσι το κακό δεν άργησε να ξαναγυρίσει στον κόσμο. Ο Θεός θέλησε να συμπαρασταθεί για άλλη μια φορά στους ανθρώπους, δίνοντάς τους Νόμο, που θα τους βοηθούσε να φτιάξουν ένα δίκαιο κόσμο. Έτσι, έδωσε στο Μωυσή τις Δέκα Εντολές, κάνοντας μια Διαθήκη (συμφωνία) μαζί του. Οι εντολές αυτές έπρεπε να φυλαχτούν καλά και να δοθούν και στις επόμενες γενιές, σαν μια κληρονομιά αλήθειας, που θα προφύλασσε τον κόσμο από την εξάπλωση της αμαρτίας και τις επιπτώσεις της. Ο Μωυσής τις χάραξε πάνω σε δύο πέτρινες πλά-

Εικ. 23^η: Η κλήση του Νώε και η κατασκευή της κιβωτού.
Σχέδιο Γ. Νικολακόπουλου.

Εικ. 24^η: Ο Μωυσής παραλαμβάνει το Νόμο από το Θεό.
Σχέδιο Γ. Νικολακόπουλου.

* Τα αδιέξοδα αυτά ήταν: η έλλειψη σεβασμού της ανθρώπινης προσωπικότητας και η παράβαση βασικών κανόνων ηθικής και δικαίου.

κες και τις έβαλε σε ένα ξύλινο κιβώτιο, το οποίο έμοιαζε με την κιβωτό του Νώε. Αυτή ήταν η Κιβωτός της Διαθήκης, που αργότερα φυλασσόταν στο ναό του Σολομώντα.

Όταν όμως ήρθε στον κόσμο η πραγματική Αλήθεια, ο ίδιος ο Χριστός, οι νόμοι οι οποίοι ήταν γραμμένοι πάνω σε πέτρα, δηλαδή σ' ένα άψυχο υλικό, γέμισαν ζωή, και ο κάθε άνθρωπος που τους φύλαγε μέσα του έπρεπε και αυτός με τη σειρά του να τους δώσει σε άλλους ανθρώπους, που δεν τους γνώριζαν ακόμα.

Οι άνθρωποι αποτελούν τώρα πια την κιβωτό της Αλήθειας, την Εκκλησία, της οποίας κεφαλή είναι ο ίδιος ο Χριστός. Η Εκκλησία κατέγραψε την αλήθεια, που ο Χριστός μάς δίδαξε, στην Καινή Διαθήκη, στις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων και στα έργα των Πατέρων* της Εκκλησίας. Τα μέλη της Εκκλησίας έκαναν πράξη όσα μάς δίδαξε ο Χριστός και με αυτόν τον τρόπο έγιναν οι πραγματικοί φύλακες της αλήθειας, αυτοί δηλαδή που τη διέσωσαν με λόγια και με έργα.

Στην Εκκλησία του Χριστού μπορούμε όλοι μας να γίνουμε μια «ζωντανή κιβωτός», που θα αναλάβει να φυλάξει την αλήθεια και να την παραδώσει υπεύθυνα στις γενιές των ανθρώπων, που θα έρθουν μετά από εμάς.

Η πραγματική Αλήθεια

Η κιβωτός της αλήθειας

Οι φύλακες της αλήθειας

Εικ. 25^η: Ο Χριστός. Λεπτομέρεια από τη Δέηση, 1315-1320 μ. Χ., Μονή της Χώρας, Κωνσταντινούπολη.

* Βλ. Γλωσσάριο

ΠΑΡΑΘΕΜΑ

«Εγώ ειμί τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ'ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς»

«Εγώ είμαι το φως του κόσμου. Εκείνος που με ακολουθεί δε θα περπατήσει στο σκοτάδι αλλά θα έχει το φως της ζωής».

Ιωάν. 8,12

«Με τον ίδιο τρόπο που η κιβωτός μέσα από τα ορμητικά νερά διέσωζε όσους βρίσκονταν μέσα, έτσι και η Εκκλησία σώζει όλους όσους βρίσκονται σε κίνδυνο. Η Κιβωτός απλώς διέσωζε τη ζωή των ανθρώπων, ενώ η Εκκλησία κάνει κάτι παραπάνω. Ποιο είναι αυτό; Η κιβωτός, όταν παρέλαβε άλογα διέσωσε άλογα, η Εκκλησία όταν δέχεται άλογους (παράλογους) ανθρώπους δεν τους σώζει απλώς, αλλά τους κάνει και αλλάζουν. Είναι σαν να παίρνει η Εκκλησία κάποιον που μοιάζει με κοράκι και τον κάνει να συμπεριφέρεται μετά σαν περιστέρι, σαν να παίρνει κάποιον που μοιάζει με λύκο και τον κάνει άκακο σαν πρόβατο».

Ἰωάννης Χρυσόστομος, *Εἰς τὸν σεισμόν καὶ εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἰς τὸν Λάζαρον καὶ πόθεν ἡ δουλεία ἐγένετο*

Ερωτήσεις – Ασκήσεις

1. Συμπληρώστε τις λέξεις που λείπουν:

Ο Χριστός είναι η

Η Εκκλησία είναι ητης αλήθειας.

Μέσα στην της βρίσκονταν οι πλάκες του Νόμου.

Όλοι οι πιστοί είναιτης αλήθειας.

2. Αφού διαβάσετε το παράθεμα, να συγκρίνετε την κιβωτό του Νώε και την κιβωτό της Αλήθειας (Εκκλησία).

3. Για ποιο λόγο είναι ευθύνη όλων μας να διαφυλάξουμε και να παραδώσουμε την αλήθεια στις επόμενες γενιές;

4. Αφού χωριστείτε σε ομάδες, να συγκεντρώσετε πληροφορίες (από εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο κ.λπ.) για τα παρακάτω θέματα:

α) Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος (αιτία, συνέπειες, μέτρα αντιμετώπισης).

β) Το κακό που κυριαρχεί στις ανθρώπινες σχέσεις (αιτία, συνέπειες, λύσεις).

17. Τα σχίσματα τραυματίζουν την ενότητα των χριστιανών

- Σχίσματα εμφανίστηκαν από τα πρώτα χρόνια της ζωής της Εκκλησίας μας
- Το 1054 μ.Χ. συνέβη το μεγάλο σχίσμα μεταξύ της Ανατολικής και της Δυτικής Εκκλησίας
- Σήμερα γίνονται ουσιαστικές προσπάθειες για την αποκατάσταση των σχέσεων των Εκκλησιών

Η πορεία της Εκκλησίας στον κόσμο δεν ήταν ανέφελη*. Από τα πρώτα χρόνια εμφανίστηκαν έριδες* ανάμεσα στους χριστιανούς και η Εκκλησία μας χωρίστηκε σε ομάδες που διεκδικούσαν για τον εαυτό τους την αλήθεια. Στις επιστολές του αποστόλου Παύλου έχουμε τις πρώτες μαρτυρίες για την ύπαρξη τέτοιων ομάδων στην Κόρινθο. Στην Α΄ προς Κορινθίους επιστολή διαβάζουμε γι' αυτές τις έριδες και για τη σύγκριση που έκαναν οι κάτοικοι της Κορίνθου μεταξύ του Χριστού, του αποστόλου Παύλου, του Απολλώ** και του Κηφά**. Ο απόστολος Παύλος, όμως, κατηγορηματικά τονίζει ότι, όπως ο Χριστός είναι αδύνατον να διαμεριστεί, έτσι και το σώμα του Χριστού, που είναι η Εκκλησία, δεν είναι δυνατόν να είναι διαιρημένη.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, η ενότητα της Εκκλησίας δοκιμάστηκε σκληρά από νέες διαμάχες και όταν ήταν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ο Φώτιος (858-867 και 877-886 μ.Χ.) και Πάπας Ρώμης ο Νικόλαος Α΄, ήρθε η πρώτη μεγάλη ρήξη μεταξύ των Εκκλησιών της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης. Ο κυριότερος δογματικός** λόγος για τη διάσταση των δύο Εκκλησιών ήταν η προσθήκη, από τους Δυτικούς στο Σύμβολο της Πίστεως, της φρά-

Οι πρώτες έριδες χριστιανικών ομάδων στην εκκλησία της Κορίνθου

Η ενότητα της Εκκλησίας δοκιμάζεται

Εικ. 26^η: Ο Πατριάρχης Φώτιος υπήρξε ένα από τα φωτεινότερα πνεύματα της εποχής του. Στη μικρογραφία, που προέρχεται από τον εικονογραφημένο κώδικα της Χρονογραφίας του Ι. Σκυλίτζη (12ος -14ος αι. μ.Χ.), μεταξύ άλλων εικονίζεται ο Φώτιος ένθρονος.

* ανέφελος: ασυνέφιαστος, χωρίς θλίψεις, εμπόδια, δυσκολίες
 * έριδα: διχόνοια
 ** Βλ. Γλωσσάριο